
Balansekunstnerne

AKTUELT I FORENINGEN

LISE B. JOHANNESSEN

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

– Vi jobber for å muliggjøre balansekunsten mellom det å være kliniker, forsker og underviser, sier Liv Ariane Augestad i LVS.

FORSKERNES TALSKVINNE: Liv Ariane Augestad og LVS ønsker mer fokus på antall ansatte i midlertidige stillinger ved universitetene. Foto: Lise B. Johannessen

Den unge, engasjerte forskeren har ledet Foreningen for leger i vitenskapelige stillinger (LVS) i halvannet år.

– Hva legger du i balansekunst?

– Jeg tenker at det ofte er slik at leger som forsker kan falle litt mellom to stoler. På klinikersiden tenker jeg at det særlig har konsekvenser for lønnsutviklingen eksempelvis fordi det tar lengre tid å bli spesialist, mens det

på forskningssiden har konsekvenser for hvordan legen kan posisjonere seg i forhold til andre faggrupper som ikke bruker tid på klinisk erfaring. Skal man bruke tid på å opparbeide seg klinisk kompetanse, så sakker man på en måte tilbake i forskerkarrieren, selv om klinisk erfaring i mange tilfeller er en forutsetning for å få gjennomført forskningen.

– *Hvorfor bør leger forske?*

– Det er viktig at leger forsker fordi så mye av den kliniske virksomheten hviler på forskning. Samtidig bør det ikke være et skarpt skille mellom klinisk virksomhet og forskning. Mye av forskningen har jo nettopp rot i problemer i klinisk virksomhet. Det er også viktig for den offentlige helsetjenesten at leger har insentiver til å forske for å forske frem og ta i bruk ny kunnskap. Jeg mener dessuten at den beste måten å vurdere andres forskning og hvilke implikasjoner den har for klinisk virksomhet, er at man selv har forsket.

– *I en lederartikkel i foreningens medlemsblad LVS-info tar du opp utfordringen ved at svært mange forskere er ansatt i midlertidige stillinger. Gjør dere noe med dette?*

– Vi forsøker å være pådrivere og i størst grad prøve å påvirke myndighetene som igjen påvirker universitetene. På vårt årsmøteseminar kommer rektor Svein Stølen ved Universitetet i Oslo (UiO). Vi har bedt ham redegjøre for UiOs strategi for å få ned andelen ansatte i midlertidig stilling. Det er ikke så lenge siden Legeforeningen og Spekter ble enige om at LIS-ene skal ha fast ansettelse. Jeg håper derfor at det, nå som det er stadfestet, også blir mer fokus på midlertidigheten ved universitetene. Finansiering av forskning er i stor grad basert på prosjekter, men det betyr ikke at forskernes ansettelsesforhold behøver å være prosjektbasert: Universitetene skal drive med forskning i overskuelig framtid, og trenger forskere.

LVS

Foreningen for leger i vitenskapelige stillinger (LVS) er en yrkesforening under Den norske legeforening.

Foreningen organiserer leger som har hovedarbeidssted ved universiteter, høyskoler, forskningsinstitusjoner, o.l., samt leger som er ansatt i forskningsstillinger ved helseforetakene, og leger som har bistillinger ved forannevnte institusjoner.

Styret består blant av representanter fra alle universiteter med medisinerutdannelse. Foreningen hadde per 1.2.2019 788 medlemmer, hvorav 334 er spesialister. I overkant av 40 prosent av medlemmene er under 50 år. Foreningen avholder sitt årsmøte i april.

Fra myndighetshold har man i lengre tid sagt at midlertidigheten i akademia skal ned, uten at mye har skjedd. Akkurat nå er det oppmerksomhet rundt temaet fordi den nye langtidsplanen for forskning og høyere utdanning nylig ble lagt frem i Stortinget. I den forbindelse har flere fra opposisjonen gitt uttrykk for at det er problematisk med midlertidighet, og har presset på for at

det skal komme sterkere regulering. Slik saken står nå har forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø ikke etterkommet dette kravet, men skal møte rektorene ved universitetene for å høre om deres planer for å få ned midlertidigheten.

Jeg har også et «hjertebarn» når det gjelder medisinstudiet. Det er trist dersom framtidige leger i Norge går glipp av god undervisning fordi lønns- og arbeidsvilkårene gjør at universitet mister dyktige folk. Man vil jo gjerne ha de beste til å undervise – det påvirker hele helsevesenet. Det er dessuten veldig viktig at leger som underviser både har klinisk og vitenskapelig erfaring, og at de evner å formidle dette til studentene.

– Hva er foreningens hovedfokus og viktigste oppgaver nå og i tiden som kommer?

– Vår kjerneoppgave er å sørge for lønns- og arbeidsvilkår for leger som forsker. I tillegg spiller vi også en rolle når det gjelder forskningspolitikk. Myndighetene kommer stadig med nye reguleringer og forslag og vi prøver å gi innspill på alt som er relevant for medisinsk forskning. Det henger jo også sammen med legeforskernes arbeidsvilkår.

Nå er det nedsatt et nytt universitets- og høyskolelovutvalg som skal se på endringer i universitets- og høyskoleloven. I den forbindelse har vi vært på møter med utvalget og kommet med våre innspill.

Vi har også invitert statsråd Iselin Nybø til vårt årsmøte nettopp for å prate om dette med midlertidighet. Hun hadde dessverre ikke anledning til å komme, men vi håper å få med en annen representant for myndighetene.

Tidligere har det vært vanskelig å få til endringer hva gjelder lønn ved universitetene. Siden 2016 har det kommet et betydningsfullt skifte i lønssystemet på universitetene, ved at lønsmassen i Akademikerne fordeles lokalt. Her vil det bli en del arbeid framover for å sikre at legene kommer godt ut, eksempelvis at det å ha en spesialitet i større grad oppfattes som en kompetanse og gjenspeiles i lønnsnivået.

– Du overlater nå roret til andre?

– Jeg har vært med i styret en stund, og vil fortsatt gjerne bidra, men jeg synes også det er viktig å få inn nye folk. Jeg rykket nok opp som leder både fordi jeg virket litt engasjert og fordi det var et generasjonsskifte. Foreningen ble startet av noen ildsjeler på 1990-tallet, men det har vært rekrutteringsutfordringer i mellomgenerasjonen – kanskje relatert til midlertidighet og usikre arbeidsforhold? Nå har yngre krefter tatt over, men vi trenger å få flere engasjert for å få løftet våre saker både innad i Legeforeningen og utad mot universitet og myndigheter.

Samtidig synes jeg det er gøy. På den ene siden er det viktig å kjempe for arbeidsvilkårene for leger som forsker, på den andre siden er det viktig for den medisinen som utføres i Norge – fordi det stadig kommer mye ny forskning.

– Dere deler årlig ut Orkideprisen. Hvorfor er det viktig å ha en slik pris?

– Det har med det foreningen står for. Det er en pris for det man har gjort for å fremme leger som vil forske – en påskjønnelse for de som står på for fellesskapet og som drar andre med seg. Det er jo litt uselvisk, og det synes jeg fortjener en oppmerksomhet.

Publisert: 25. mars 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.